

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimarknadsinspektionen

Yttrande över Energimarknadsinspektionens förslag till ändring i föreskrifter (EIFS 2020:4) om elleverantörers skyldighet att lämna uppgift om priser och leveransvillkor m.m.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändring i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2020:4) om elleverantörers skyldighet att lämna uppgift om priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare.

I sak anges förslaget innebära bland annat följande. Ändringarna innebär en uppdatering av föreskrifternas upplägg, systematik och definitioner, förtydligande av undantag och begränsningar av inlämningsskyldigheten och precisering av vilka uppgifter som ska lämnas in. Därutöver tas ettåriga rörliga avtal för konsumenter bort från inlämningsskyldigheten. Det anges att i stora delar motsvarar de nya bestämmelserna de redan gällande föreskrifterna utan större ändringar i sak. Den främsta förändringen för elhandlarnas del anges vara att det införs vissa begränsningar av vilka avtal som omfattas av inlämningsskyldigheten. Exempelvis föreslås att avtalen ska kunna tecknas omedelbart, på initiativ av elanvändaren, med leverans inom 90 dagar. Därutöver preciseras vilka uppgifter som ska lämnas in. De uppgifter som preciseras är sådana som redan idag används i inrapporteringsystemet ELIN.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att det idag finns ca 140 elhandlare på den svenska elmarknaden som säljer el till elanvändare som har en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh och rapporterar avtal till Ei och Elpriskollen. De elhandelsavtal som dominerar marknaden för privat- och företagskunder anges vara fastprisavtal och avtal om rörligt pris. Avtal om rörligt pris är den vanligaste elavtalsformen och cirka 50 procent av kunderna har ett sådant avtal. Utöver denna uppdelning är det vanligt att kunder väljer ett elhandelsavtal från specifika energikällor som exempelvis vind- och vattenkraft. År 2020 levererades el till

sammanlagt cirka 5,5 miljoner kunder på den svenska marknaden. En förutsättning för att en konkurrensutsatt elmarknad ska fungera anges vara aktiva elkunder. Jämförelseverktyg anges underlätta för kunderna att vara aktiva och fatta informerade beslut. År 2020 gjordes cirka 510 000 byten av elleverantör i kategorin hushållskunder och 79 000 byten i kategorin övriga kunder. Samma år omförhandlade cirka 20–25 procent av hushållskunderna sina elavtal. Elpriskollen, som anges vara Sveriges enda oberoende jämförelseverktyg, visar de vanligaste avtalen på marknaden. Elpriskollens syfte är att elanvändare på ett enkelt sätt ska få tillgång till användbar information om priser och villkor för att med ökad kunskap kunna agera på elmarknaden. Tjänsten är reklam- och kostnadsfri. Besökare kan jämföra priser och villkor hos alla elhandlare som säljer el till elanvändare i Sverige som har en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh. Antalet unika besökare på Elpriskollen anges ha ökat de senaste åren, från 65 000 besökare år 2015 till 305 000 besökare år 2021.

Vidare anges att föreskrifterna som reglerar inlämningskyldigheten till Energimarknadsinspektionen och Elpriskollen har uppdaterats och ändrats vid ett antal tillfällen, vilket har lett till att de blivit svårare att läsa och följa. Exempelvis framkommer idag begränsningar av inlämningskyldigheten på flera ställen och vilka uppgifter som ska lämnas in framgår dels i en definition, dels i allmänna råd. Energimarknadsinspektionen bedömer att det finns ett behov av att förbättra föreskriftens upplägg och systematik. Det anges att myndigheten sedan år 2019 har arbetat efter en ny tillsynsrutin för Elpriskollen. Under tillsynsarbetet anges det ha framkommit olika problem med föreskrifternas nuvarande utformning. Dessa erfarenheter har tagits med vid framtagandet av de nya föreskrifterna. Målet att ta fram en uppdaterad föreskrift med förtydliganden och ett upplägg som är lätt att följa och förstå. Förtydligandena har sitt ursprung i erfarenheter från tillsynsarbetet. Av de nya föreskrifterna ska det på ett tydligare sätt framgå vilka avtal och uppgifter som omfattas av inlämningskyldigheten och vilka begränsningar som finns.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att om ingen åtgärd vidtas kommer de problem som identifierats till största del kvarstå oförändrade. Effekterna av nollalternativet blir alltså att de frågor och problem som finns kvarstår. Det anges att Energimarknadsinspektionen under vintern år 2022 har noterat att det rapporterats in fler avtal än tidigare där leveransen kan påbörjas först längre fram i tiden. Att fortsätta att tillåta inrapportering av avtal som inte kan tecknas och/eller levereras förrän senare i tiden anges bland annat kunna innebära att de avtal som visas på elpriskollen blir svårare att jämföra. Om nollalternativet kvarstår skulle detta problem eventuellt kunna växa ytterligare framöver, om marknaden medför att sådana alternativ blir vanligare. Eftersom elmarknaden ständigt utvecklas och det löpande införs nya begrepp ser Energimarknadsinspektionen ett behov av att öka föreskrifternas systematik och pedagogik samt förtydliga de definitioner som används. Att inte förtydliga sådana problem som framkommit i tillsynen kan medföra att samma frågor behöver ställas av andra elhandlare och även att tillämpningen riskerar att skilja sig åt från fall till fall.

Vidare anges att en alternativ lösning hade varit att låta föreskrifternas upplägg vara oförändrat, och i stället lösa de pedagogiska problemen genom att skapa användarverktyg, exempelvis i inlämningsystemet ELIN, som vägleder elhandlaren gällande vilka avtal och uppgifter som ska eller inte ska rapporteras in. I projektet Framtidssäkra Elpriskollen håller Energimarknadsinspektionen just nu på att uppdatera ELIN och Elpriskollen. Myndigheten gör dock bedömningen att även föreskriften bör vara pedagogisk och lätt att förstå och att det

därmed inte räcker att enbart lösa problemet med hjälp av tekniska verktyg. En ändring av föreskrifternas upplägg kommer inte heller att innebära några kostnader för företagen. Det anges att Energimarknadsinspektionen under utredningen har tagit ställning till om inlämningsskyldigheten ska inskränkas till att endast omfatta avtal som kan tecknas omedelbart eller om elhandlare ska tillåtas rapportera in avtal som kan tecknas först i framtiden. Ett syfte med Elpriskollen anges vara att elanvändare på ett enkelt sätt ska få tillgång till användbar information om priser och villkor. Att visa avtal på Elpriskollen som ännu inte kan tecknas kan vara vilseledande för en elanvändare som jämför elavtal. Energimarknadsinspektionen bedömer att det är viktigt att det enbart är sådana avtal som finns på marknaden just nu och som en kund kan teckna omedelbart som ska finnas på Elpriskollen. En annan fråga som myndigheten har tagit ställning till är när leveransen ska kunna påbörjas för de avtal som rapporteras in och visas på Elpriskollen. Ska inlämningsskyldigheten exempelvis inskränkas till att elleveransen ska kunna påbörjas omedelbart eller inom en, tre eller sex månader? Energimarknadsinspektionen har noterat att det finns företag som rapporterat in avtal som enbart har ett datum för första leverans långt fram i tiden. För en kund som ska flytta och är intresserad av att teckna ett nytt elavtal blir det svårt att jämföra priser och avtalsvillkor om det finns vissa avtal där elen kan levereras direkt och andra avtal där leverans inte kan påbörjas förrän om exempelvis ett halvår. För att avtalen ska vara jämförbara har myndigheten bedömt att det bör införas en tidsgräns inom vilken leverans kan påbörjas. Eftersom det kan finnas olika anledningar till att ett byte av elleverantör kan ta tid är det dock inte rimligt att kräva att elen ska levereras omedelbart, som i frågan ovan angående tecknande av ett avtal. Det bör i stället införas en tidsgräns. Energimarknadsinspektionen föreslår att denna gräns ska vara 90 dagar, och att inrapporteringen därmed endast ska avse avtal där leveransen ska kunna påbörjas inom 90 dagar. Anledningen till att förslagsställaren valt just 90 dagar är att elhandlare är skyldiga att 60 till 90 dagar innan ett tidsbestämt avtal löper ut informera elanvändaren om tidpunkten för avtalets upphörande och konsekvenserna av avtalets upphörande. Den elanvändare som får denna information bör kunna gå in på Elpriskollen och se vilka elavtal som användaren kan teckna då det nuvarande avtalet löper ut. En ytterligare fråga förslagsställaren har haft att besvara är på vilket sätt och på vilken detaljnivå föreskrifterna ska reglera vilka uppgifter som ska lämnas in. I dagsläget anges inte i föreskrifterna vilka uppgifter som ska lämnas in. Det anges emellertid framgå på olika ställen vad som kan utgöra leveransvillkor. Ett alternativ skulle kunna vara att samla ihop de olika exemplen på vad avtalsvillkor kan vara, men att inte specificera de uppgifter som ska lämnas in. Med en sådan lösning låser inte föreskrifterna att tillämpningen måste se ut på ett visst sätt. Vilka uppgifter som lämnas in kan då ändras genom ändringar i inlämningssystemet. Ett annat alternativ anges vara att ange exakt vilka uppgifter som ska lämnas in. En nackdel med det alternativet anges vara att det inte är lika lätt att justera vilka uppgifter som ska lämnas in enbart genom inrapporteringssystemet. En fördel anges emellertid vara att det blir tydligt och mer förutsebart för företagen vilka uppgifter det faktiskt är som ska lämnas in och som omfattas av inlämningsskyldigheten. Eftersom Energimarknadsinspektionen har i uppdrag att meddela föreskrifter om elleverantörens skyldigheter att lämna uppgift om priser och leveransvillkor anser myndigheten att det är ändamålsenligt att i föreskrifterna ange vilka leveransvillkor som ska lämnas in. Uppgifterna bör emellertid inte vara allt för precisa, utan bör fortfarande utgöra en ram. Vilka exakta uppgifter som ska anges, exempelvis angående olika priskomponenter, kan hanteras genom det tekniska inlämningssystemet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilka problem som förslagsställaren bedömer finns i dagsläget och det framgår att förslagsställaren bedömer att dessa kan kvarstå om inga åtgärder vidtas. Därutöver finns det en genomgång av hur

föreskrifterna skulle kunna utformas på olika sätt i några avseenden och vilka för- och nackdelar som förslagsställaren ser med dessa olika möjliga lösningar. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar effekter av om ingen reglering skulle komma till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att det av artikel 14.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 (elmarknadsdirektivet) framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone hushållskunder och mikroföretag med en förväntad årsförbrukning på under 100 000 kWh har kostnadsfri tillgång till minst ett verktyg som jämför erbjudandena från olika leverantörer, däribland erbjudanden om avtal med dynamiska elpriser. Kunderna ska informeras om att sådana verktyg finns tillgängliga i, eller tillsammans med, sina fakturor eller på annat sätt. Det redovisas också ett antal mer specifika bestämmelser som gäller för ett sådant verktyg. Därefter anger förslagsställaren att förslaget till föreskriftsändringar innehåller vissa begränsningar av vilka avtal som ska rapporteras in. En sådan begränsning är att det i 7 § 3 p. läggs till "på initiativ av elanvändaren" för att förtydliga att avtal som endast säljs genom utgående försäljning inte ska lämnas in. Här anges frågan uppstå om förslaget kan strida mot artikel 14.1 st. 2 i elmarknadsdirektivet avseende att jämförelseverktyget ska omfatta hela marknaden. Syftet med den föreslagna ändringen är att de elavtal som syns på Elpriskollen ska vara sådana avtal som en elanvändare faktiskt kan teckna genom ett aktivt val. Det fyller inte någon funktion att på jämförelsesidan visa sådana avtal som enbart säljs via exempelvis telemarketing eller hemförsäljning och som inte kan tecknas på elanvändarens initiativ. Den föreslagna regleringen begränsar inte heller vilka elhandlare som ska rapportera in sina avtal. I skäl 2 i ingressen till elmarknadsdirektivet anges det framgå att den inre marknaden för el bland annat syftar till att skapa faktiska valmöjligheter för alla slutkunder i unionen och i skäl 10 betonas vikten av konsumenternas möjligheter att delta aktivt på energimarknaden. Att ta bort elavtal som endast säljs genom utgående försäljning innebär att alla de avtal som blir kvar på jämförelsesidan är sådana som finns tillgängliga på marknaden som elanvändare kan teckna genom aktiva val. Energimarknadsinspektionen bedömer att förslaget att förtydliga att avtal som lämnas in till Energimarknadsinspektionen ska vara sådana som kan tecknas på initiativ av elanvändaren är förenligt med direktivets krav att hela marknaden ska täckas av jämförelseverktyget. Två ytterligare ändringar som väcker frågan om att jämförelseverktyget ska täcka hela marknaden är de nya bestämmelserna om att avtalet, för att omfattas av inlämningsskyldigheten, ska kunna tecknas omedelbart och att leveransen ska kunna påbörjas inom 90 dagar (7 § punkterna 1 och 4). Syftet med dessa bestämmelser är som nämnts att det enbart är sådana avtal som finns på marknaden just nu som ska finnas på Elpriskollen och att avtalen ska vara jämförbara. Energimarknadsinspektionen bedömer att de föreslagna föreskrifterna endast är filter för att förbättra förutsättningarna att kunna jämföra avtalen och att det därmed inte strider mot direktivets bestämmelse att verktyget ska omfatta hela marknaden. De nya bestämmelserna bedöms bidra till att ge elanvändarna en representativ översikt över de elavtal som finns tillgängliga på marknaden, i enlighet med skäl 35 i ingressen till elmarknadsdirektivet. Förslaget att avtalet ska kunna tecknas omedelbart och att leveransen ska påbörjas inom 90 dagar bidrar även till att informationen på Elpriskollen är aktuell, i enlighet med artikel 14.1 punkt e i direktivet. Sammanfattningsvis anser Energimarknadsinspektionen att förslaget till ändring i föreskrifterna är i enlighet med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att den aktuella föreskriftsändringen inte i sig följer av EU-rätten, men att det befintliga jämförelseverktyget Elpriskollen i sig bedöms utgöra svenskt genomförande av vissa EU-rättsliga bestämmelser. Vidare ställs de ändringar som föreslås i relation till vissa bestämmelser i aktuellt EU-direktiv. Beskrivningen är tydlig. Regelrådet finner för sin del inget som uppenbart talar emot bedömningen och inte heller några andra EU-rättsliga bestämmelser som uppenbart borde ha beaktats i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i konsekvensutredningen att de ändrade föreskrifterna enligt förslaget kommer att träda i kraft den 1 mars 2023. Skälet till tidpunkten för ikraftträdande anges vara att elhandlarna ska ha möjlighet att anpassa sig till förändringen och göra nödvändiga ändringar i deras interna processer och datasystem.

Vidare anges att vid den förra ändringen av föreskrifterna, år 2020, skickade Energimarknadsinspektionen ut särskilt framtagen information till landets elhandlare om vilka uppgifter som ska inrapporteras och hur det praktiskt skulle ske. Vid detta tillfälle gjorde Energimarknadsinspektionen även en videopresentation om förändringarna som lades ut på webbplatsen Ei.se och höll i webinarium där myndigheten informerade om ändringarna och gav elhandlarna tillfälle att ställa frågor. Energimarknadsinspektionen planerar att göra liknande informationsinsatser för projektet Framtidssäkra Elpriskollen och kommer då att inkludera information om de aktuella remitterade föreskriftsändringarna. Till inlämningsverktyget finns även en handbok som kommer att uppdateras och beskriva förändringarna på Elpriskollen och ELIN. Energimarknadsinspektionen kommer att publicera en nyhet om ändringarna av föreskrifterna på ei.se.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka överväganden som har gjorts vid valet av tidpunkt och att berörda företags anpassningsmöjligheter är en del av detta. Detta är värdefull information. Det finns också en utförlig och tydlig beskrivning av behov av och planerade informationsinsatser, vilket är positivt.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det idag finns cirka 140 elhandlande företag på den svenska elmarknaden som säljer el till elanvändare som har en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh och rapporterar avtal till Elpriskollen. Samtliga företag anges beröras på något sätt av de nya inlämningsreglerna. Vidare anges att de berörda elhandlarna år 2020 hade en genomsnittlig nettoomsättning på 643 miljoner kronor. Om man tar bort de två elhandlare som hade högst omsättning var den genomsnittliga nettoomsättningen år 2020 cirka 275 miljoner kronor. Det anges att förslaget (som framgår av tabellen) kommer att påverka både små och stora elhandlare. Det konstateras att ungefär 29 procent av elhandlarna utgör gruppen mindre med en nettoomsättning upp till 20 miljoner kronor per år. De större elhandlarna som har en nettoomsättning över en halv miljard kronor utgör cirka 17 procent av antalet elhandlare på elmarknaden. (Se tabell 2, sid. 15 i konsekvensutredningen för hela bilden av hur elhandlarna grupperar sig efter nettoomsättning).

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilken bransch som de direkt berörda företagen tillhör och hur många de är. Det finns också en förhållandevis tydlig beskrivning av hur många företag som finns med olika nivåer på nettoomsättning, ett mått på deras ekonomiska storlek. Beskrivningen är sammantaget tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

När det gäller konsekvenser för hushåll, konsumenter och mikroföretag anges bland annat följande. Under år 2020 levererades el till ca 5,5 miljoner elkunder på den svenska elmarknaden. Varje år byter ca 500 000 hushållskunder elhandlare och cirka 20 – 25 procent omförhandlar sina avtal.¹¹ För hushållskunder och för företag med en årsförbrukning under 100 000 kWh kommer förslaget innebära en bibehållen och förbättrad möjlighet att jämföra elavtal. Det anges att Energimarknadsinspektionens förhoppning är att förtydligandet av vilka avtal och uppgifter som ska lämnas in ska medföra att de avtal som syns på Elpriskollen är sådana avtal som faktiskt kan tecknas idag och som kan jämföras avseende ett flertal aspekter. Fler uppgifter blir obligatoriska att lämna in och medför en större transparens för elanvändaren vid valet av elavtal. Exempelvis kommer elanvändaren se vilken energikälla eller vilka energikällor elen kommer från för samtliga elavtal. Med mer information och bättre förutsättningar för jämförelse kommer elanvändarna kunna fatta mer välinformerade beslut. På det sättet kan ändringarna medföra att elanvändarna sparar tid och får en förbättrad möjlighet att sänka sina elkostnader.

Avseende påverkan på företagens kostnader och verksamhet anges följande. (Här avses specifikt elhandelsföretagen). Energimarknadsinspektionen bedömer att resursåtgången för att göra eventuella anpassningar till de nu föreslagna föreskriftsändringarna inte är särskilt omfattande för elhandlarna. Eftersom den största delen av ändringarna endast avser att spegla den tillämpning som redan gäller anges det vara ett flertal ändringar som inte kommer innebära några förändringar alls för företagen. Exempelvis kommer ett uppdaterat upplägg, nya definitioner eller justerade ordföljder i föreskrifterna inte att innebära några kostnader för företagen. De föreslagna ändringarna innebär att företagen kommer för det första att behöva se över och gå igenom de avtal som de rapporterar in idag och eventuellt ta bort sådana avtal som omfattas av de nya begränsningarna och för det andra att lämna in eventuella nya uppgifter, både initialt och löpande.

När det gäller att se över avtalen anges bland annat följande. I Energimarknadsinspektionens inrapporteringsverktyg har elhandlarna registrerade användare som rapporterar in priser och villkor. Myndigheten antar att det är dessa administratörer som kommer göra de ändringar som följer av de nya föreskrifterna. Att kontrollera om ett avtal fortfarande omfattas av inlämningskyldigheten antas ta 20 minuter och utföras av en webbadministratör med en timkostnad på 410 kronor. I Tabell 3 i konsekvensutredningen anges det framgå att 52,76 procent av elhandlarna erbjuder 1–10 avtal, vilket anges innebära att översynen av avtalen för strax över hälften av elhandlarna skulle innebära en engångskostnad om 137–1 370 kronor per företag. För elhandlarna med 11–30 avtal (vilket anges vara 29,13 % av elhandlarna) skulle kostnaden ligga på 1 507–4 110 kronor per företag, för elhandlare med 31–50 avtal (10,24 % av elhandlarna) skulle kostnaden ligga på 4 247–6 850 kronor per företag och för elhandlare med 51–144 avtal (7,08 % av elhandlarna) skulle kostnaden ligga på 6 987–19 728 kronor per företag. En av Sveriges största elhandlare anges sticka ut avseende antal elavtal (700 avtal). För detta bolag skulle engångskostnaden i denna del

landa på 95 900 kronor med samma beräkningsmodell som ovan. För elhandlarna med ett större antal elavtal kan det dock inte antas ta lika lång tid för genomgång av varje avtal eftersom det är troligt att avtalen har vissa gemensamma nämnare. Ju fler elavtal, desto lägre kommer kostnaden bli per avtal. Detta har inte tagits med i beräkningen. För en samlad bild av engångskostnader för företag med olika antal avtal, se tabell 4 i konsekvensutredningen (sid. 18).

Vidare anges att eftersom det inte läggs till någon avtalstyp kommer företagen inte behöva lägga in något nytt avtal i inlämningsverktyget. De kommer däremot behöva ta bort eventuella avtal med månadsbaserat rörligt pris för avtalsperioden ett år som kan tecknas av konsumenter. En sådan åtgärd beräknas ta fem minuter och utföras av en webbadministratör med en timkostnad om 410 kronor, det vill säga totalt cirka 34 kronor för respektive elhandlare som har rapporterat in något sådant avtal. I juni 2022 kunde förslagsställaren emellertid dock konstatera att det inte fanns något sådant avtal inrapporterat i ELIN.

Därutöver anges att de uppgifter som idag inte är obligatoriska att lämna in i ELIN men som kommer bli det enligt föreskrifterna är pris, datum för påbörjande av elleverans och energikälla/energiällor. Företagen kommer därmed behöva lämna in dessa uppgifter om de inte redan gjort det. Det anges innebära en initial engångskostnad och sedan en löpande kostnad vid varje förändring av uppgifterna. Eftersom kostnaderna följer av krav på att upprätta och överföra information anges de utgöra administrativa kostnader.

Energimarknadsinspektionen anger vidare att eftersom pris är en central uppgift på Elpriskollen som redan lämnats in för respektive avtal bedömer Energimarknadsinspektionen att detta krav inte innebär någon förändrad kostnad för företagen. Sådana villkor som däremot kan innebära kostnader är kraven att lämna in datum för påbörjande av elleverans och energikälla/energiällor. Även dessa uppgifter rapporteras i viss utsträckning redan in i ELIN, men som redan nämnts är det i dagsläget inget krav. Däremot anges det vara ett krav redan i dagsläget att ange energikälla/energiällor om det specifika avtalet enbart gäller el från förnybara energikällor. Energimarknadsinspektionen antar att elhandlarna har information i sina system avseende datum för påbörjande av elleverans och energikälla/energiällor. Att lägga till uppgifterna som ett villkor i ELIN antas ta fem minuter och att lägga till villkoret till avtalet antas ta två minuter per avtal. Arbetet antas utföras av en webbadministratör med en timkostnad på 410 kronor. Engångskostnaden för att lägga till eventuella nya uppgifter visas i en tabell. Det anges att för cirka 80 procent av elhandlarna kommer tillägget av de nya uppgifterna innebära en engångskostnad på mindre än 444 kronor per företag. Energimarknadsinspektionen anger att det ska noteras att denna beräkning inte tar hänsyn till att uppgifterna till viss del redan finns inrapporterade. Kostnaderna anges därmed sannolikt bli betydligt lägre än beräknat. Vidare anges att även när det gäller dessa kostnader tar beräkningen inte hänsyn till den tidsbesparing som sannolikt uppstår vid ändring av ett större antal avtal. Kostnaderna i Tabell 5 (som återfinns på sid. 19 i konsekvensutredningen) bedöms därför utgöra absolut maximum avseende inrapportering av uppgifter i denna del.

Utöver att registrera de nya uppgifterna kommer elhandlarna löpande behöva uppdatera uppgifterna när de förändras. Det anges att elhandlarna redan har en skyldighet att löpande lämna in förändrade uppgifter och Energimarknadsinspektionen bedömer att förändringen inte medför någon ökad löpande kostnad för företagen. Om det skulle innebära en kostnad skulle den enligt förslagsställaren vara mycket liten.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av den kostnadspåverkan som förslaget skulle medföra. Beskrivningen är tydlig. Det är värdefullt att förslagsställaren, utöver

att visa effekten för elhandelsföretagen, också framhåller att det finns mikroföretag bland elanvändarna och ger viss information om hur elanvändarna kan väntas påverkas av förändringarna. Det skulle visserligen ha varit önskvärt med en tydligare information av om förslagsställaren bedömer att det kan bli påverkan på företagets verksamhet och i så fall vilken. Regelrådet finner det emellertid osannolikt att det skulle finnas en stor sådan påverkan, utifrån förslagets förhållandevis begränsade omfattning. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges i konsekvensutredningen att föreskriftsändringarna tillsammans med förändringarna på Elpriskollen kommer innebära att webbplatsen innehåller mer fullständig och transparent information om avtalen på marknaden. Vidare anges att detta bör främja konkurrensen mellan elhandlarna. Bland annat kommer det bli obligatoriskt för elhandlarna att uppge elens ursprung, vilket anges kunna öka företagets incitament att till större del använda sig av förnyelsebara energikällor för att möta efterfrågan. Förslaget innebär även att elanvändarna ges möjlighet att ta mer välinformerade beslut, vilket kan påverka deras beteende när det är aktuellt för dem att välja eller byta elleverantör.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av möjliga effekter på konkurrensförhållandena för berörda företag. Det är lite oklart vilken koppling som finns mellan en möjlig ökad benägenhet hos elhandelsföretagen att använda sig av el från förnybara energikällor och konkurrensförhållanden. Om det är förslagsställarens avsikt att framhålla möjliga förändringar i konkurrenskraften hos olika energikällor eller mellan olika aktörer i producentledet hade detta kunnat uttryckas tydligare. Beskrivningen är emellertid tillräcklig även i befintligt skick.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att när reglerna har förtydligats kan det på sikt innebära en minskad kostnad när företagen i framtiden ska rapportera in nya avtal eftersom det blir tydligare vilka avtal och uppgifter som omfattas eller inte omfattas av inlämningsskyldigheten. Flera av ändringarna, exempelvis 9 § och de allmänna råden till föreskriften, anges ha tillkommit efter att det uppstått frågor i tillsynen av Elpriskollen. Genom att klargöra frågor i föreskrifter och allmänna råd kan elhandlarna få svar när det uppstår liknande situationer i framtiden. Det anges att Energimarknadsinspektionens ambition även är att det ändrade upplägget och systematiken ska medföra att elhandlarna lättare kan följa och förstå föreskrifterna och att ta till sig föreskrifternas innehåll. Energimarknadsinspektionen bedömer att förslaget inte kommer medföra någon ytterligare påverkan på elhandlarna än det som redan har redovisats.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i konsekvensutredningen att Energimarknadsinspektionen gör bedömningen att någon särskild hänsyn inte behöver tas till små företag. De föreslagna ändringarna träffar alla elhandlare lika. Samtliga företag, oavsett storlek, berörs av ändringarna. Små företag missgynnas visserligen mer än stora eftersom kostnaderna för de större företagen blir mindre per avtal på grund av stordriftsfördelar. Kostnaderna bedöms emellertid vara av begränsad omfattning för mindre verksamheter, eftersom mindre elhandlare som regel erbjuder färre avtal. Som nämnts i de beräkningar som refereras ovan, blir kostnaderna lägre ju färre avtal företaget erbjuder. Om en av de mindre elhandlarna exempelvis erbjuder fyra elavtal blir den totala maxkostnaden, enligt beräkningsmodellerna som använts i konsekvensutredningen, 637 kronor, varav 548 kronor avser översyn av avtalen och 89 kronor avser inrapportering av eventuella nya uppgifter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av hur förslagsställaren har resonerat när det gäller särskild hänsyn till små företag. Av beskrivningen framgår både att förslagsställaren inte anser att sådana hänsyn är motiverade och av vilka skäl som förslagsställaren har den uppfattningen. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i samtliga avseenden håller tillräcklig kvalitet. Det är värdefullt att det både finns kvantifierade uppskattningar av vad kostnadspåverkan kan bli och i förekommande fall förklaringar av de antaganden som ligger till grund för bedömningarna.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 oktober 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Claes Norberg
Ordförande

Per Högström
Föredragande